

**CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2016.

	Sadržaj
	Strana
Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2
Finansijski izvještaji	
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Izvještaj o finansijskom položaju	7
Izvještaj o promjenama u kapitalu	8
Izvještaj o novčanim tokovima	10
Napomene uz finansijske izvještaje	11 – 51

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava je dužna za svaku finansijsku godinu pripremiti finansijske izvještaje koji pružaju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Centralne banke Bosne i Hercegovine („Banke“) te rezultata njenog poslovanja i novčanog toka, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“), te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima, a Uprava je odgovorna za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja po načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je dužna podnijeti na odobravanje Upravnom vijeću godišnje finansijske izvještaje, a Upravno vijeće odobrava godišnje finansijske izvještaje te ih podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Priloženi finansijski izvještaji prikazani na stranicama od 5 do 51 odobreni su od strane Upravnog vijeća 29. marta 2017. godine i, u skladu s tim, u nastavku potpisani u njegovo ime:

dr Senad Softić
Guverner

Izvještaj nezavisnog revizora

**Grant Thornton d.o.o. Banja
Luka**

Vase Peiagica Z/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@grantthornton.ba

www.grantthornton.ba

Upravnom vijeću Centralne Banke Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Centralne Banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na 31. decembar 2016. godine i bilans uspjeha, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju, u svim materijalnim značajnim aspektima, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine na 31. decembar 2016. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-ima).

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima) na snazi za revizije finansijskih izvještaja za period koji završava na 15. decembar 2016. godine ili nakon tog datuma. Naše odgovornosti, u skladu sa navedenim standardima su opisane u ovom izvještaju u odjeljku o revizorskim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja Banke u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća Banke za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem.

Upravno vijeće Banke odgovorno je za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa MRevS-ima, naša odgovornost kao revizora je da stvaramo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke;
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- Zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja Uprave i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- Ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

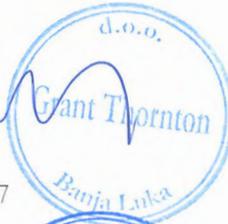
Ostvarili smo komunikaciju sa Upravnim vijećem u vezi, između ostalog, planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnih rezultata revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Centralne Banke Bosne i Hercegovine na i za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2015. godine revidirao je drugi revizor, koji je izrazio nemodifikovano mišljenje za ove izvještaje i izdao mišljenje sa datumom 31. mart 2016. godine.

Dr Aleksandar Džombić
Direktor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 29. mart 2017

Dr Aleksandar Džombić
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 29. mart 2017

Suzana Stavrikj, Partner

Grant Thornton d.o.o.

Skopje, 29. mart 2017

Kledian Kodra, Partner

Grant Thornton sh.p.k.

Tirana, 29. mart 2017

BILANS USPJEHA

U hiljadama KM	Napomena	<i>za godinu koja je završila 31. decembra</i>	
		2016.	2015.
Prihod od kamata	18	28.740	28.475
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine	18	(8.565)	(1.098)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	18	2.169	-
NETO PRIHOD OD KAMATA		22.344	27.377
Prihod od provizija i naknada	19	10.072	9.188
Rashod od provizija i naknada	19	(533)	(619)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA		9.539	8.569
Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	6	8.383	24.266
Neto dobiti od kursnih razlika	20	60	858
Ostali prihodi	21	1.571	815
OPERATIVNI PRIHODI		41.897	61.885
Troškovi osoblja	22	(18.929)	(20.433)
Administrativni i ostali operativni troškovi	23	(6.793)	(7.824)
Amortizacija	10	(2.113)	(2.250)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(27.835)	(30.507)
NETO DOBIT ZA GODINU		14.062	31.378

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

U hiljadama KM	<i>za godinu koja je završila 31. decembra</i>	
Napomena	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
NETO DOBIT ZA GODINU	14.062	31.378
Ostala sveobuhvatna dobit		
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u bilans uspjeha:</i>		
Monetarno zlato		
Neto promjena u fer vrijednosti monetarnog zlata	7	<u>(435)</u>
		<u>22.788</u>
		<u>(435)</u>
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		
Neto promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	6	20.837
Fer vrijednost realizovanih dobitaka od finansijske imovine raspoložive za prodaju prenešenih u bilans uspjeha	6	<u>(24.266)</u>
		<u>45.290</u>
		<u>(3.429)</u>
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)</i>		<i>68.078</i> <i>(3.864)</i>
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT ZA GODINU		<u>82.140</u> <u>27.514</u>

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

na dan

U hiljadama KM	Napomena	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
AKTIVA			
Strana valuta u gotovini	4	194.846	128.520
Depoziti kod inostranih banaka	5	2.970.397	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	29	2.642	3.778
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6	5.025.829	6.145.872
Monetarno zlato	7	205.102	182.315
Ulaganja koja se drže do dospelja	8	1.132.328	1.142.191
Ostala aktiva	9	4.626	3.955
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	10	45.475	44.828
Ostala ulaganja	11	27.813	27.813
UKUPNO AKTIVA		9.609.058	8.682.907
OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE			
Gotov novac u opticaju	12	4.066.804	3.499.468
Depoziti banaka	13	4.269.143	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	14	590.392	501.594
Rezervisanja za obaveze i troškove	15	1.611	1.452
Ostale obaveze	16	13.676	23.127
Ukupno obaveze		8.941.626	8.089.178
Početni kapital		25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		537.892	532.267
Ostale rezerve		31.300	31.300
Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato		(38.357)	(61.145)
Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju		111.597	66.307
Ukupno kapital i rezerve	17	667.432	593.729
UKUPNO OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE		9.609.058	8.682.907

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

U hiljadama KM	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato	Rezerve fer vrijednosti - finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2016.	25.000	532.267	31.300	(61.145)	66.307	593.729
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu	-	14.062	-	-	-	14.062
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	22.788	45.290	68.078
	-	14.062	-	22.788	45.290	82.140
Raspodjela dobiti						
Raspodjela dobiti u državni budžet (Napomena 24)	-	(8.437)	-	-		(8.437)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	25.000	537.892	31.300	(38.357)	111.597	667.432

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

U hiljadama KM	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato	Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2015.	25.000	519.716	31.300	(60.710)	69.736	585.042
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu	-	31.378	-	-	-	31.378
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(435)	(3.429)	(3.864)
	-	31.378	-	(435)	(3.429)	27.514
Raspodjela dobiti						
Raspodjela dobiti u državni budžet (Napomena 24)	-	(18.827)	-	-	-	(18.827)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	25.000	532.267	31.300	(61.145)	66.307	593.729

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

	<i>za godinu koja je završila 31. decembra</i>	
Napomena	2016.	2015.
U hiljadama KM		
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit za godinu	14.062	31.378
Usklađenja:		
Amortizacija	2.113	2.250
Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	(8.383)	(24.266)
Prihodi od donacija	(218)	(122)
Rezervisanja za obaveze i troškove	219	341
Gubitak od rashodovanja nekretnina i opreme	4	2
Prihodi od dividendi priznati u bilansu uspjeha	(562)	(586)
Prihodi od kamate na ulaganja koja se drže do dospeljeća i finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju priznati u bilansu uspjeha	(28.726)	(28.344)
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obavezama	(21.491)	(19.347)
Promjene na poslovnoj imovini i obavezama		
(Povećanje) depozita kod inostranih banaka	(195.444)	-
(Povećanje) / smanjenje ostale aktive	(283)	1.632
Povećanje gotovog novca u opticaju	567.336	288.960
Povećanje depozita	294.404	482.546
Povećanje / (smanjenje) ostalih obaveza	1.157	(15)
Isplata otpremnina	(60)	(183)
Neto novac od operativnih aktivnosti	645.619	753.593
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	(2.764)	(890)
Naplaćena glavnica i kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju	5.203.667	4.975.016
Kupovine finansijske imovine raspoložive za prodaju	(4.342.772)	(7.418.276)
Prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	330.016	1.294.539
Naplaćena glavnica i kamata od ulaganja koja se drže do dospeljeća	21.395	14.444
Kupovine ulaganja koja se drže do dospeljeća	-	(720.508)
Primljena dividenda	562	586
Neto novac od investicijskih aktivnosti	1.210.104	(1.855.089)
NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Raspodjela dobiti u državni budžet	(18.827)	(21.247)
Neto novac od finansijskih aktivnosti	(18.827)	(21.247)
Neto povećanje / (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	1.836.896	(1.122.743)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. januara	1.136.185	2.258.928
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. decembra	2.973.081	1.136.185

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Banka") osnovana je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine („BiH“) 20. juna 1997. godine, saglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je počela sa radom 11. avgusta 1997. godine.

Osnovni ciljevi i zadaci Centralne banke Bosne i Hercegovine jesu:

- da definiše, usvoji i kontroliše provođenje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute (konvertibilne marke ili "KM") uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim sredstvima;
- da drži i upravlja službenim deviznim rezervama Banke na siguran i profitabilan način;
- da sprovodi monetarnu politiku u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da uspostavi i održava odgovarajuće platne i obračunske sisteme;
- da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- da prima depozite od državnih i javnih institucija BiH i depozite od komercijalnih banaka;
- da izdaje propise i smjernice za ostvarivanje djelatnosti Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da učestvuje u radu međunarodnih organizacija koje rade na učvršćivanju finansijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- da zastupa BiH u međunarodnim organizacijama o pitanjima monetarne politike.

Najviši organ Banke je Upravno vijeće koje je nadležno za utvrđivanje monetarne politike i kontrolu njenog provođenja, organizaciju i strategiju Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Upravu Banke čine guverner i viceguverneri, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Banke.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine guverner, uz odobrenje Upravnog vijeća, imenuje glavnog internog revizora i tri zamjenika.

Banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice sa sjedištem u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije filijale Brčko distrikt i Pale, koja je pod nadležnošću Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Tokom 2015. i 2016. godine, uključujući i period do datuma izdavanja ovog izvještaja, članove Upravnog vijeća, Uprave, Ureda glavnog internog revizora i Revizorskog komiteta čine:

Upravno vijeće

dr Senad Softić	predsjedavajući (od 11. avgusta 2015.)
mr Ankica Kolobarić	član (od 11. avgusta 2015.)
dr Kemal Kozarić	član (od 11. avgusta 2015.)
mr Trivo Marinković	član (od 11. avgusta 2015.)
dr Ljubiša Vladušić	član (od 11. avgusta 2015.)
dr Kemal Kozarić	predsjedavajući (do 10. avgusta 2015.)
dr Fikret Čaušević	član (do 10. avgusta 2015.)
dr Milenko Krajišnik	član (do 10. avgusta 2015.)
dr Željko Šain	član (do 10. avgusta 2015.)
dr Vasilj Žarković	član (do 10. avgusta 2015.)

Uprava

dr Senad Softić	guverner (od 11. avgusta 2015.)
dr Kemal Kozarić	guverner (do 10. avgusta 2015.)
mr Emadina Bajrović	viceguverner
dr Radomir Božić	viceguverner (do 16. februara 2016.)
mr Ankica Kolobarić	viceguverner
dr Milica Lakić	viceguverner (od 1. juna 2016.)

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Ured glavnog internog revizora

mr Edis Kovačević	glavni interni revizor
Angela Medić	zamjenik glavnog internog revizora
Jasmina Novalija	zamjenik glavnog internog revizora
Krstinja Tošović	zamjenik glavnog internog revizora

Revizorski komitet

dr Mila Gadžić	član
dr Sead Kreso	član
Radomir Repija	član (od 1. septembra 2015.)
Gordana Ković	član (do 31. avgusta 2015.)

2. OSNOVA ZA PRIPREMU

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.2. Osnova mjerenja

Finansijski izvještaji su pripremljeni na osnovi historijskog troška izuzev kod ponovnog mjerenja vrijednosti određenih finansijskih instrumenata i monetarnog zlata koji su iskazani po fer vrijednosti.

Historijski trošak je općenito formiran na osnovu fer vrijednosti date naknade u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom ili plaćena za prenos neke obaveze u urednoj transakciji među tržišnim učesnicima na datum mjerenja, neovisno o tome da li je ona vidljiva direktno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procijenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveze koju bi tržišni učesnici uzeli u obzir prilikom procijenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Pored toga, za potrebe finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti je kategorizovano na Nivo 1, 2 ili 3 u zavisnosti od stepena dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje fer vrijednosti kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje fer vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Nivoa 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obavezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Nivoa 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Nivo 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obavezu, bilo direktno ili indirektno.
- Ulazni podaci Nivoa 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obavezi koji nisu dostupni.

2.3. Korištenje procjena i pretpostavki

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje procjena i pretpostavki koji utiču na iskazane iznose imovine i obaveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obaveza na izvještajni datum te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajni period. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se razmatraju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utiče samo na taj period ili i u periodu izmjene i u budućim periodima, ako izmjena utiče i na tekući i na buduće periode.

Informacije o iznosima gdje postoje značajne nesigurnosti njihove procjene i ključne pretpostavke prilikom korištenja računovodstvenih politika koje imaju najveći uticaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima Banke su objavljene u Napomeni 3.17.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.4. Funkcionalna i izvještajna valuta

Finansijski izvještaji Banke prikazani su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu hiljadu (ukoliko nije drugačije navedeno).

Službeni kurs KM prema euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorija Bosne i Hercegovine, po definisanom kursu.

Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je definisano operativno pravilo "valutni odbor" za izdavanje KM, prema kojem se KM izdaje samo uz kupovinu konvertibilne devizne valute sa punim pokrićem u neto stranoj aktivni.

2.5. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- MSFI 14: „Razgraničavanje zakonskih i propisanih dažbina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirani finansijski izvještaji“, MSFI 12: „Objavljivanja udjela u drugim subjektima“ i MRS 28: „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima“ – Investicijski subjekti: Primjena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene MSFI 11: „Zajednički aranžmani“ - Računovodstveni tretman sticanja udjela u zajedničkim operacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.),
- Izmjene MRS 1: „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.),
- Izmjene MRS 16: „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38: „Nematerijalna imovina“ – Objašnjenje o prihvatljivim metodama amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.),
- Izmjene MRS 16: „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41: „Poljoprivreda“ – Poljoprivreda: Plodonosne plantaže (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.),
- Izmjene MRS 27: „Odvojeni finansijski izvještaji“ – Metoda udjela u odvojenim finansijskim izvještajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.),
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2012.-2014.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period),

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u upotrebi (nastavak)

- Izmjene MRS 7: „Izveštaj o novčanim tokovima“ – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.),
- Izmjene MRS 12: „Porez na dobit“ – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ sa MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2012.-2014.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene MSFI 12 će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017., a izmjene MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.).

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene, osim za MSFI 9. Uprava trenutno analizira uticaj MSFI 9 na finansijske izvještaje Banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike navedene u nastavku primijenjene su prilikom sastavljanja i prezentovanja ovih finansijskih izvještaja.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine ili obaveze (ili, gdje je primjereno, za kraći period) do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili obaveze. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje buduće novčane tokove, uzimajući u obzir sva ugovorna prava određenog finansijskog instrumenta, ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje sve transakcijske troškove, naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine ili obaveze.

Prihodi i rashodi od kamata prikazani u bilansu uspjeha obuhvataju kamate, izračunate metodom efektivne kamatne stope, na finansijsku imovinu i finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku.

3.2. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu ili obavezu se uključuju u mjerenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada se uglavnom sastoje od naknada primljenih i plaćenih na domaće i inostrane platne transakcije za finansijske instrumente koje Banka izdaje, odnosno prima i priznaju se u bilansu uspjeha, po izvršenju određene usluge.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.3 Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu na datum izvještavanja, po kursu važećem na taj datum. Nemonetarna imovina i obaveze u stranim valutama mjerene po historijskom trošku izražene su po kursu važećem na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvještavanja.

Kursne razlike proizašle iz ponovnog preračunavanja transakcija, te imovina i obaveze denominirane u stranim valutama, priznaju se u bilansu uspjeha.

Srednji kurs:	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
	KM	KM
USD	1,85545	1,79007
SDR	2,494348	2,489439

3.4 Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke vrijednosne papire priznaje se u bilansu uspjeha kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

3.5 Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi finansijskog instrumenta.

Finansijska imovina i finansijske obaveze se početno mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi direktno povezani sa sticanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza se dodaju ili oduzimaju iz fer vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obaveza po potrebi prilikom početnog priznavanja. Transakcijski troškovi direktno povezani sa sticanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju direktno u bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračunavanja amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze (ili grupe finansijske imovine ili finansijskih obaveza) i raspoređivanja prihoda i rashoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade i stavke plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i ostale premije i diskonte) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze.

3.5.1 Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje i prestaje priznavati na datum transakcije koji predstavlja datum kada je kupovina ili prodaja finansijskog instrumenta izvršena Banci odnosno od strane Banke i početno se mjeri po fer vrijednosti uključujući transakcijske troškove, osim za one finansijske instrumente koji su klasifikovani po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak koji se početno mjere po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz dobit ili gubitak", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospjeća" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Na datume 31. decembra 2016. i 2015. godine Banka ne posjeduje finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Finansijska imovina (nastavak)

Kredit i potraživanja

Potraživanja (koja uključuju i depozite kod inostranih banaka) koja imaju fiksna ili odrediva plaćanja i ne kotiraju na aktivnom tržištu su klasifikovana kao kredit i potraživanja.

Kredit i potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti uključujući i transakcijske troškove.

Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se mjere po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti. Prihodi od kamata se priznaju koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Ulaganja koja se drže do dospjeća

Dužnički vrijednosni papiri vlada sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim datumima dospjeća koje Banka ima čvrstu namjeru i sposobnost držati do dospjeća se klasifikuju kao ulaganja koja se drže do dospjeća. Ulaganja koja se drže do dospjeća se iskazuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti, a prihod se priznaje na bazi efektivnog prinosa.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Vlasnički i dužnički vrijednosni papiri u posjedu Banke su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju i iskazani su po fer vrijednosti. Fer vrijednost se utvrđuje na način opisan u Napomeni 28. Dobici i gubici koji prozlaže iz promjena u fer vrijednosti dužničkih i vlasničkih vrijednosnih papira se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u okviru računa rezerve fer vrijednosti, sa izuzetkom od gubitaka od umanjenja vrijednosti, kamate izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i dobitaka i gubitaka po osnovu kursnih razlika na finansijsku imovinu koji se priznaju direktno u dobit ili gubitak. Prilikom ustupanja ili utvrđivanja umanjenja vrijednosti ulaganja, sav kumulativni dobitak ili gubitak prethodno priznat na računu rezerve fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se uključuje u dobit ili gubitak za taj period.

Dividenda na vlasničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju priznaje se u dobit ili gubitak kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju koja je denominovana u stranoj valuti iskazuje se u toj stranoj valuti i preračunava po srednjem kursu na datum izvještavanja. Promjene u fer vrijednosti po osnovu kursnih razlika proizašlih iz promjene u amortizovanom trošku imovine se priznaju u dobit ili gubitak, a ostale promjene se priznaju u kapitalu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Na svaki datum izvještavanja procjenjuje se postoje li pokazatelji za umanjenje vrijednosti finansijske imovine. Finansijska imovina je umanjena kada postoji objektivni dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja finansijske imovine, o tome da su procijenjeni budući novčani tokovi ulaganja izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti može uključivati:

- značajne finansijske poteškoće druge strane; ili
- neplaćanje ili kašnjenje u isplati ugovorene kamate ili glavnice; ili
- naznake da će dužnik ili izdavalac ući u postupak likvidacije ili stečaja.

Pojedinačno značajna imovina se testira na umanjenje vrijednosti odvojeno. Preostala finansijska imovina se procjenjuje grupno. Pojedinačno značajna imovina za koju nema objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti se zatim uključuje u grupno procjenjivanje imovine za umanjenje vrijednosti. Za potrebe grupnog vrednovanja umanjenja vrijednosti, finansijska imovina se grupiše na osnovu sličnih obilježja kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njene sadašnje vrijednosti procijenjenih budućnih novčanih tokova diskontovanoj po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi te imovine.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine umanjuje se za iznos umanjenja putem računa ispravke vrijednosti. Kada se potraživanje smatra nenaplativim, ono se otpisuje u korist računa ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa terete račun ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa ispravke vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Ukoliko u narednom periodu, s izuzetkom vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, iznos gubitka od umanjenja se smanji i smanjenje se može povezati sa događajem nastalim nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz dobit ili gubitak u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost ulaganja na datum ukidanja umanjenja vrijednosti ne prelazi iznos amortizovanog troška koji bi bio da umanjenja vrijednosti nije bilo.

U slučaju vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, svako povećanje fer vrijednosti nastalo nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Banka prenese finansijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

3.5.2. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se klasifikuju bilo kao finansijske obaveze „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ bilo kao „ostale finansijske obaveze“. Na datume 31. decembra 2016. i 2015. godine Banka nema finansijskih obaveza u kategoriji „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući gotov novac u opticaju, depozite od domaćih banaka i depozite od Vlade i ostalih deponenata, početno se mjere po fer vrijednosti, umanjeni za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze se naknadno mjere po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, a rashodi od kamate se priznaju na bazi efektivnog prinosa.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze kada, i samo kada, su Bančine obaveze izmirene, otkazane ili su istekle.

3.6. Monetarno zlato

Zlato se inicijalno priznaje po trošku sticanja, koji predstavlja fer vrijednost plaćenih naknada uključujući troškove sticanja vezanih za investiciju. Nakon inicijalnog priznavanja, zlato se naknadno mjeri po fer vrijednosti. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjene fer vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni zlata te kursne razlike zbog preračunavanja američkog dolara u konvertibilnu marku, priznaju se u rezervi fer vrijednosti u okviru ostale sveobuhvatne dobiti dok se zlato ne proda, kada se priznaju kao realizovani dobici ili gubici u bilansu uspjeha.

Fer vrijednost monetarnog zlata iskazana je u američkim dolarima (USD), primjenjujući srednji kurs na datume izvještavanja objavljen od strane Banke, a mjeri se prema posljednjoj ponuđenoj cijeni jedne unce zlata (Oz) preuzetoj sa Reutersa na datum izvještavanja.

Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika od preračunavanja cijene zlata iz američkog dolara u konvertibilnu marku priznaju se kao dio usklađivanja fer vrijednosti u rezervi fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.7. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih kategorija: žiro računi, strana valuta u gotovini, devizni depoziti po viđenju, depoziti sa rokom dospijeaća do tri mjeseca ili kraće od datuma sticanja i specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu.

3.8. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Banke i novčanih i nenovčanih donacija.

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po historijskom trošku umanjenom za akumuliranu deprecijaciju/amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su direktno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Održavanje i popravke, zamjene te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalne imovine periodično se pregleda za umanjenje vrijednosti. U slučaju da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od njenog procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabavke uključujući troškove fakturisane od trećih lica. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine, na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Deprecijacija i amortizacija se obračunavaju na svu imovinu osim za zemljište i imovinu u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postepeno otpisivanje troška nabavke imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope deprecijacije i amortizacije za 2015. i 2016. godinu su date kako slijedi:

Softver	20,0%
Druga nematerijalna imovina	20,0%
Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Dobici i gubici od otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u bilansu uspjeha.

Korisni vijek trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine se preispituje i prilagođava na godišnjem nivou minimalno, ako je potrebno i primjenjuje se prospektivno.

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost Bančine nefinansijske imovine se pregleda na svaki datum izvještavanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u bilansu uspjeha.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri upoređivanju njene upotrebne vrijednosti u odnosu na fer vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju upotrebne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontuju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generiše neovisne novčane prilive, nadoknadivi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.10. Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervisanja se priznaju kada Banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu za koju je vjerovatno da će biti potreban odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja obaveze i iznos obaveze se može pouzdano procijeniti. Rezervisanja se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obavezu.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou koji Uprava Banke smatra dovoljnim za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezervisanja na osnovu uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uslove, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne faktore.

Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

3.11. Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvataju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po fer vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sistemskoj osnovi tokom perioda korisnog vijeka te imovine. Donacije koje Banka dobije kao kompenzaciju za troškove priznaju se sistemski u bilansu uspjeha kao prihod od donacije u istom periodu u kojem su priznati i troškovi.

3.12. Porezi

Prema članu 69. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka, njena aktiva, imovina i prihod, kao i njena poslovanja i transakcije, oslobođeni su svih poreza i carina.

3.13. Gotov novac u opticaju

Banka upravlja izdavanjem i povlačenjem domaćih novčanica i kovanica. Pripadajuća pasiva za izdati gotov novac u opticaju je evidentirana u izvještaju o finansijskom položaju.

Prilikom povlačenja gotovog novca iz optičaja, isti se priznaje kao obaveza u okviru gotovog novca u optičaju do formalnog roka povlačenja iz optičaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optičaja priznaju se kao prihod.

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznati kao odgođeni troškovi, te se postepeno amortiziraju kroz ostale operativne troškove tokom perioda od tri godine.

3.14. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih lica

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i njenih konstitutivnih entiteta, te inostranih vlada i finansijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama državnih institucija i agencija te komercijalnih banaka za koje Banka djeluje kao agent.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.15. Primanja zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih zaposlenika, Banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za penzijsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine od iznosa bruto plate. Banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prevoz i regres isplaćuju se u skladu sa domaćim zakonskim zahtjevima. Ovi troškovi se priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u penziju zaposlenici Banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uslova kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Banke dodjeljuje u visini od šest redovnih mjesečnih plata zaposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci.

Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja zaposlenih koja godišnje obračunava ovlašteni aktuar koristeći metod projicirane kreditne jedinice. Diskontna stopa koja se koristi za obračun obaveze kreće se u rasponu kamatnih stopa domaćih korporativnih obveznica i vladinih obveznica koje postoje na tržištu.

3.16. Finansijski aranžman BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovu finansijskih aranžmana sačinjenih krajem 2002. godine između Bosne i Hercegovine i Međunarodnog monetarnog fonda ("MMF"), izvještaj o finansijskom položaju Banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u: držanje specijalnih prava vučenja ("SDR"), obračunata kamata na držanje SDR, račun br. 1 i račun br. 2 MMF-a.

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost Bosne i Hercegovine, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru vanbilansne evidencije (vidjeti Napomenu 29).

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene

Kod primjene računovodstvenih politika Banke, kako je opisano u Napomeni 3, Uprava je dužna da vrši procjene, ocjene i pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obaveza koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i pretpostavke se pregledavaju na tekućoj osnovi. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utiče samo na taj period ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko utiče na tekući i buduće periode.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije izvještaja o finansijskom položaju su prikazane u nastavku.

Fer vrijednost imovine

Poslovna politika Banke je da objavi informacije o fer vrijednosti imovine ili obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovu alternativnih tehnika vrednovanja i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu fer vrijednosti za potrebe finansijskog izvještavanja u skladu sa MSFI.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene (nastavak)

Deprecijacija i amortizacija i primijenjene stope deprecijacije i amortizacije

Obračun deprecijacije i amortizacije i stope deprecijacije i amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Banka procjenjuje ekonomski korisni vijek trajanja na osnovu trenutnih predviđanja.

4. STRANA VALUTA U GOTOVINI

Stranu valutu u gotovini predstavlja:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Gotovina u trezorima u valutama:		
- EUR	194.768	128.440
- CHF	40	39
- USD	21	21
- GBP	17	20
UKUPNO	194.846	128.520

5. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA

Analiza oročenih depozita i depozita po viđenju kod inostranih banaka prema valutama, data je kako slijedi:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Oročeni depoziti:		
- EUR	2.265.332	-
	2.265.332	-
Depoziti po viđenju:		
- EUR	699.285	1.001.986
- USD	4.286	1.606
- Ostale valute	1.494	43
	705.065	1.003.635
UKUPNO	2.970.397	1.003.635

Oročeni depoziti kod inostranih banaka analizirani prema preostaloj ročnosti, dati su kako slijedi:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Do mjesec dana	742.008	-
Od jednog do dva mjeseca	644.529	-
Od dva do tri mjeseca	683.351	-
Od četiri do dvanaest mjeseci	195.444	-
UKUPNO	2.265.332	-

4. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA (NASTAVAK)

Tokom 2016. godine kamatne stope na depozite po viđenju su se kretale u rasponu od (0,68%) do (0,20%) godišnje (2015.: od (0,50%) do 0,21% godišnje), kamatne stope na oročene depozite su se kretale u rasponu od (0,54%) do (0,34%) godišnje (2015.: od 0,01% do 0,03% godišnje).

Depoziti kod inostranih banaka uključuju negativnu obračunatu kamatu u iznosu od (1.679) hiljada KM na dan 31. decembra 2016. godine (2015.: uključivali su negativnu obračunatu kamatu u iznosu od (110) hiljada KM).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite je iznosila (0,39%) (2015.: (0,08%)).

Analiza depozita kod inostranih banaka prema vrsti banke u koju su investirani, data je kako slijedi:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Centralne banke	1.855.646	783.544
Komercijalne banke	1.114.751	220.091
UKUPNO	2.970.397	1.003.635

Geografska analiza depozita kod inostranih banaka može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Njemačka		
Oročeni depoziti	664.357	-
Depoziti po viđenju	329.620	630.582
	993.977	630.582
Luksemburg		
Oročeni depoziti	624.880	-
Depoziti po viđenju	293.192	293.307
	918.072	293.307
Švicarska		
Oročeni depoziti	586.048	-
Depoziti po viđenju	4.180	1.531
	590.228	1.531
Holandija		
Oročeni depoziti	390.047	-
Depoziti po viđenju	-	-
	390.047	-
Francuska		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	78.073	78.215
	78.073	78.215
Ukupno oročeni depoziti	2.265.332	-
Ukupno depoziti po viđenju	705.065	1.003.635
UKUPNO	2.970.397	1.003.635

6. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju predstavlja kvalitetne dužničke vrijednosne papire sa visokim stepenom utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do BBB (Fitch). Portfolio se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira sa fiksnom kamatnom stopom, koje izdaju vlade stranih država. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju denominirana je u EUR.

Struktura finansijske imovine raspoložive za prodaju je sljedeća:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Dužnički vrijednosni papiri	4.986.018	6.096.823
Obračunata kamata	39.811	49.049
UKUPNO	5.025.829	6.145.872

Prosječna stopa efektivnog prinosa na finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju iznosila je 0,48% (2015.:0,76%).

Geografska analiza finansijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
	u hiljadama KM	%	u hiljadama KM	%
<i>Francuska</i>	1.136.535	22,61	953.567	15,52
<i>Belgija</i>	1.011.011	20,12	589.354	9,59
<i>Španija</i>	900.412	17,92	1.701.072	27,68
<i>Italija</i>	585.423	11,64	1.363.912	22,18
<i>Njemačka</i>	541.175	10,77	531.970	8,66
<i>Austrija</i>	438.424	8,72	341.098	5,55
<i>Finska</i>	229.082	4,56	232.366	3,78
<i>Holandija</i>	177.704	3,54	426.402	6,94
<i>Slovačka</i>	6.063	0,12	6.131	0,10
UKUPNO	5.025.829	100,00	6.145.872	100,00

Analiza promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. januara	6.145.872	4.955.537
Kupovine tokom godine	4.342.772	7.418.276
Prodaje tokom godine	(330.016)	(1.294.539)
Prihod od kamata priznat tokom godine (Napomena 18)	17.194	20.777
Naplaćena glavnica i kamata	(5.203.667)	(4.975.016)
Usklađivanje fer vrijednosti	53.674	20.837
Zaključno stanje na dan 31. decembra	5.025.829	6.145.872

Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju iznosili su 8.383 hiljade KM u 2016. godini (2015.: 24.266 hiljada KM).

7. MONETARNO ZLATO

Banka drži monetarno zlato na računu u banci u Švicarskoj, a fizički je locirano u trezoru u Bank of England. Vrijednost monetarnog zlata na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 205.102 hiljade KM, što predstavlja 96.000.000 unci zlata po vrijednosti od 2.136 KM po unci (2015.: 182.315 hiljada KM, što je predstavljalo 96.000.000 unci zlata po vrijednosti od 1.899 KM po unci).

7. MONETARNO ZLATO (NASTAVAK)

Analiza promjena fer vrijednosti monetarnog zlata može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM

	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. januara	182.315	182.750
Kupovine tokom godine	-	-
- Promjene u cijeni zlata	14.307	(22.418)
- Dobici od kursnih razlika po osnovu konverzije USD / KM	8.480	21.983
Zaključno stanje na dan 31. decembra	205.102	182.315

8. ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

Sva ulaganja koja se drže do dospeljeća imaju kreditni rejting od AAA do BBB (Fitch) i denominirana su u EUR .

Struktura ulaganja koja se drže do dospeljeća je sljedeća:

U hiljadama KM

	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Dužnički vrijednosni papiri	1.124.596	1.134.453
Obračunata kamata	7.732	7.738
UKUPNO	1.132.328	1.142.191

Prosječna stopa efektivnog prinosa na ulaganja koja se drže do dospeljeća iznosila je 1,01% (2015.: 0,96%).

Geografska analiza ulaganja koja se drže do dospeljeća može se izvršiti na sljedeći način:

	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
	u hiljadama KM	%	u hiljadama KM	%
<i>Francuska</i>	321.083	28,36	322.089	28,20
<i>Italija</i>	221.688	19,57	226.894	19,86
<i>Belgija</i>	204.721	18,08	205.831	18,02
<i>Finska</i>	181.263	16,01	181.877	15,92
<i>Austrija</i>	162.106	14,32	162.938	14,27
<i>Holandija</i>	41.467	3,66	42.562	3,73
UKUPNO	1.132.328	100,00	1.142.191	100,00

Analiza promjena u ulaganjima koja se drže do dospeljeća može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM

	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. januara	1.142.191	428.560
Kupovine tokom godine	-	720.508
Prihod od kamata priznat tokom godine (Napomena 18)	11.532	7.567
Naplaćena glavnica i kamata	(21.395)	(14.444)
Zaključno stanje na dan 31. decembra	1.132.328	1.142.191

9. OSTALA AKTIVA

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Aktivna vremenska razgraničenja	1.306	1.080
Potraživanja od domaćih banaka	1.036	943
Numizmatičke zbirke	885	772
Žiro računi	640	252
Kreditni zaposlenim	378	518
Ostala razna aktiva	376	387
Avansi	5	3
Potraživanja od službenika po osnovu manjka gotovog novca	600	600
Umanjeno za: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(600)	(600)
UKUPNO	4.626	3.955

Na dan 31. decembra 2016. godine, aktivna vremenska razgraničenja uključuju troškove u iznosu od 141 hiljade KM nastalih po osnovu proizvodnje kovanica (31. decembar 2015.: 740 hiljada KM nastalih po osnovu proizvodnje novčanica i kovanica). Kako je objašnjeno u Napomeni 3.13, ovi troškovi se početno razgraničavaju i postepeno amortizuju kroz period od 3 godine.

Ostala aktiva uključuje potraživanje od službenika u iznosu od 600 hiljada KM koje se odnosi na manjak gotovog novca na datume izvještavanja. Vrijednost ovog potraživanja je potpuno umanjena. Ovo potraživanje se odnosi na pronevjeru od strane službenika Centralne banke Bosne i Hercegovine izvršenu u trezoru Glavne jedinice Sarajevo, Centralne banke Bosne i Hercegovine. Pronevjera je otkrivena 8. decembra 2014. godine.

10. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

U hiljadama KM	Softver i druga nematerijalna imovina	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Ostalo	Investicije u toku	UKUPNO
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. januara 2015.	13.700	42.987	24.089	1.826	930	323	83.855
Nabavke	451	5	311	1	16	106	890
Otpisi	-	-	(830)	-	(2)	-	(832)
Transferi	68	-	246	-	1	(315)	-
Na dan 31. decembra 2015.	14.219	42.992	23.816	1.827	945	114	83.914
Nabavke	147	-	800	-	9	1.808	2.764
Otpisi	(103)	-	(2.040)	-	(34)	-	(2.177)
Transferi	-	-	48	-	-	(48)	-
Na dan 31. decembra 2016.	14.263	42.992	22.624	1.827	920	1.874	84.500
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. januara 2015.	13.045	3.110	19.327	1.591	592	-	37.665
Trošak amortizacije	265	506	1.331	90	58	-	2.250
Otpisi	-	-	(828)	-	(2)	-	(830)
Na dan 31. decembra 2015.	13.310	3.616	19.830	1.681	648	-	39.085
Trošak amortizacije	307	506	1.189	57	54	-	2.113
Otpisi	(103)	-	(2.037)	-	(33)	-	(2.173)
Na dan 31. decembra 2016.	13.514	4.122	18.982	1.738	669	-	39.025
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. januara 2016.	909	39.376	3.986	146	297	114	44.828
Na dan 31. decembra 2016.	749	38.870	3.642	89	251	1.874	45.475

Na datume 31. decembra 2016. i 2015. godine Banka nije imala nikakvih terećenja po osnovu svojih nekretnina, opreme i nematerijalne imovine.

11. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
<i>Vlasnički vrijednosni papiri</i>		
Dionice Banke za međunarodna poravnanja (BIS) Bazel (Napomena 17)	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

Vlasnički vrijednosni papiri se sastoje od običnih dionica Banke za međunarodna poravnanja (u daljem tekstu: BIS) po nominalnoj vrijednosti od 5.000 SDR po dionici (plaćenih u iznosu od 25% njihove nominalne vrijednosti). Dionice BIS-a i SWIFT-a predstavljaju nekotirane vlasničke instrumente čija fer vrijednost se ne može pouzdano odrediti i stoga se evidentiraju po trošku sticanja.

Dionice SWIFT-a se sastoje od dvije obične dionice i njihova ukupna vrijednost je 10 hiljada KM.

Tokom godine Banka je primila dividende od BIS-a u iznosu od 562 hiljade KM (2015.: 586 hiljada KM) (Napomena 21).

12. GOTOV NOVAC U OPTICAJU

Gotov novac u opticaju se može analizirati na sljedeći način:

U hiljadama KM	2016.	2015.
Gotov novac stavljen u opticaj – početno stanje 1. januara	3.499.468	3.210.508
Povećanje gotovog novca u opticaju tokom godine	567.336	288.960
Gotov novac stavljen u opticaj – ukupno stanje 31. decembra	4.066.804	3.499.468

Od valute stavljene u opticaj u ukupnom iznosu od 4.066.804 hiljade KM sa 31. decembrom 2016. godine, 605 hiljada KM stavljen je u opticaj izvan Bosne i Hercegovine (2015.: 605 hiljada KM od 3.499.468 hiljada KM).

	Nominalna vrijednost	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
		Kom.	Vrijednost u hiljadama	Kom.	Vrijednost u hiljadama KM
Kovanice	0,05	58.005.994	2.900	52.262.527	2.613
Kovanice	0,10	90.219.478	9.022	83.943.760	8.394
Kovanice	0,20	65.465.345	13.093	60.740.117	12.148
Kovanice	0,50	31.728.243	15.864	29.558.189	14.779
Kovanice	1	44.751.826	44.752	41.870.560	41.871
Kovanice	2	12.654.299	25.309	11.578.832	23.158
Kovanice	5	9.212.158	46.061	8.509.335	42.547
Novčanice	10	10.635.610	106.356	9.894.614	98.946
Novčanice	20	8.483.902	169.678	7.947.931	158.959
Novčanice	50	18.230.190	911.510	16.590.165	829.508
Novčanice	100	19.475.164	1.947.515	17.141.506	1.714.150
Novčanice	200	3.873.719	774.744	2.761.975	552.395
UKUPNO		372.735.928	4.066.804	342.799.511	3.499.468

13. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	4.268.467	4.063.249
Računi rezervi organizacionih dijelova Banke	640	252
Posebni depoziti komercijalnih banaka – blokirana sredstva	36	36
UKUPNO	4.269.143	4.063.537

Depoziti domaćih komercijalnih banaka služe za ispunjavanje obaveza prema obaveznim rezervama, za poravnanje platnih zaduženja i za transakcije između komercijalnih banaka i Centralne banke Bosne i Hercegovine. Na dan 31. decembra 2016. godine ukupan iznos od 4.268.467 hiljada KM predstavlja depozite 24 banke (2015.: iznos od 4.063.249 hiljada KM predstavljao je depozite 27 banaka).

Kamata na depozite domaćih komercijalnih banaka je obračunata u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i nije obračunavana u periodu 01/01/2015-30/06/2016, a u periodu 01/07/2016-31/12/2016 obračunavana je na iznos viška iznad obavezne rezerve. Promjene u politici obračunavanja kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka tokom izvještajnih perioda prikazane su u Napomeni 18.

Depoziti banaka uključuju negativnu obračunatu kamatu u iznosu od (376) hiljada KM na dan 31. decembra 2016. godine (31. decembar 2015: nisu uključivali obračunatu kamatu).

14. DEPOZITI VLADE I OSTALIH DEPONENATA

Struktura depozita Vlade i ostalih deponenata prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Depoziti za budžet institucija BiH	460.478	344.709
Depoziti ostalih vlada i vladinih institucija	77.940	105.137
Depoziti javnih institucija	51.968	51.743
Depozitni račun po transakcijama Međunarodnog monetarnog fonda	6	5
UKUPNO	590.392	501.594

15. REZERVISANJA ZA OBAVEZE I TROŠKOVE

Rezervisanja za obaveze i troškove se odnose na rezervisanja za otpremnine zaposlenim i rezervisanja za potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova.

Sudski sporovi

Banka se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko sudskih procesa koji proizlaze iz njenog poslovanja. Banka osporava te tužbe i na osnovu pravnog savjeta smatra da isti neće dovesti do drugih materijalno značajnih obaveza, osim za iznos od 150 hiljada KM koji je već rezervisan (Napomena 23).

Promjene u rezervisanjima za obaveze i troškove prikazane su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. januara	1.452	1.294
Isplačene otpremnine	(60)	(183)
Neto trošak u bilansu uspjeha (Napomena 22)	69	341
Rezervisanja za otpremnine zaposlenim	1.461	1.452
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 23)	150	-
Stanje na dan 31. decembra	1.611	1.452

16. OSTALE OBAVEZE

Struktura ostalih obaveza data je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Obaveze po osnovu raspodjele dobiti u državni budžet (Napomena 24)	8.437	18.827
MMF- ovi računi broj 1 i 2 (Napomena 29)	1.711	1.095
Dobavljači	1.493	752
Obaveze prema zaposlenicima	943	1.346
Odloženi prihod	416	617
Depoziti Svjetske banke	447	232
Ukalkulisani troškovi i ostala pasiva	229	258
UKUPNO	13.676	23.127

17. KAPITAL I REZERVE

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Početni kapital	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	537.892	532.267
Ostale rezerve	31.300	31.300
Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	111.597	66.307
Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato	(38.357)	(61.145)
UKUPNO	667.432	593.729

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine uplaćen 12. juna 1998. godine.

Generalne rezerve (zadržana dobit)

Generalne rezerve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Banke od početka njenog rada, 11. avgusta 1997. godine.

Ostale rezerve

Ostale rezerve se odnose na:

- rezerve od donacija u iznosu od 3.497 hiljada KM, i odnose se na novčane donacije primljene od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. juna 1998. godine. Status ovih rezervi je regulisan Odlukom Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja rezervama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine.
- sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 hiljade KM i odnose se na dionice Banke kod Banke za međunarodna poravnanja (BIS) Bazel (vidjeti Napomenu 11).

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti čine nerealizovani dobiti ili gubici koji nastaju kao rezultat obračuna fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata.

18. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2016.	2015.
Prihod od kamata ostvaren po osnovu:		
- finansijske imovine raspoložive za prodaju (Napomena 6)	17.194	20.777
- ulaganja koja se drže do dospelosti (Napomena 8)	11.532	7.567
- depozita kod inostranih banaka	11	128
- ostalo	3	3
	28.740	28.475
Efekte negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine po osnovu:		
- oročenih depozita kod inostranih banaka	(6.138)	-
- depozita po viđenju kod inostranih banaka	(2.427)	(1.098)
	(8.565)	(1.098)
Efekte negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	2.169	-
Neto prihod od kamata	22.344	27.377

Osnovicu za obračun kamata na depozite komercijalnih banaka čine ukupni depoziti komercijalnih banaka na računima rezervi u obračunskom periodu, koji se sastoje od iznosa obaveznih rezervi i viška iznad obaveznih rezervi.

U periodu 01/01/2015.-30/06/2016. godine osnovicu za obračun obavezne rezerve komercijalnih banaka činili su depoziti i pozajmljena sredstva, osim sredstava pozajmljenih od nerezidenata i sredstava koja entitetske vlade plasiraju u razvojne projekte.

Stope depozita i pozajmljenih sredstava koji su činili osnovicu za obračun obaveznih rezervi u periodu 01/01/2015.-30/06/2016.godine iznosile su kako slijedi:

	(u %)
Kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva	10,00
Dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva	7,00

Do 30. aprila 2015. godine na iznos obaveznih rezervi obračunavala se kamatna stopa koja iznosi 70% od stope koja se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana, a na višak iznad obaveznih rezervi obračunavala se kamatna stopa koja iznosi 90% od stope koja se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana. U periodu 01/01/2015. – 30/06/2016. godine na navedene stavke nije se obračunavala kamata ukoliko Banka nije investirala sredstva u depozite do mjesec dana uslijed izostanka mogućnosti da na tržištu ostvari pozitivnu kamatnu stopu na ovaj vid ulaganja ili ukoliko je iz bilo kojeg razloga Banka ostvarila prosječnu negativnu kamatnu stopu na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. maja 2015. godine na iznos obaveznih rezervi obračunavala se naknada koja se dobije kao prosjek EONIA-e koji je u istom periodu zabilježen na tržištu umanjen za 10 baznih poena ili minimum nula, u slučaju da prosjek EONIA-e umanjen za 10 baznih poena ima negativnu vrijednost, a na višak iznad obaveznih rezervi obračunavala se nulta stopa naknade.

Od 1. jula 2016. godine osnovicu za obračun obavezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti sredstva izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju Banka primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

18. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA (NASTAVAK)

Na iznos sredstava obavezne rezerve Banka ne obračunava naknadu dok se na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunava naknada koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka.

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa na oročena sredstva i sredstva na tekućim računima, a koje se u skladu s aktuelnim tržišnim uslovima nisu mogle izbjeći.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, a koja je u periodu 01/07-31/12/2016. godine iznosila (0,20%).

19. PRIHOD I RASHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2016.	2015.
Prihod od provizija i naknada:		
- od domaćih komercijalnih banaka	9.592	8.692
- od usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	480	496
	10.072	9.188
Rashod od provizija i naknada:		
- transakcije sa bankama u inostranstvu	(533)	(619)
	(533)	(619)
Neto prihod od provizija i naknada	9.539	8.569

20. NETO DOBICI OD KURSNIH RAZLIKA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2016.	2015.
Prihodi od kursnih razlika	1.078	1.906
Troškovi od kursnih razlika	(1.018)	(1.048)
Neto dobiti	60	858

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2016.	2015.
Prihod od dividende (Napomena 11)	562	586
Prihod od donacija	218	122
Ostali prihodi	791	107
UKUPNO	1.571	815

22. TROŠKOVI OSOBLJA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2016.	2015.
Plate	10.543	11.375
Porezi i doprinosi	6.013	6.516
Ostala primanja zaposlenika	2.304	2.201
Troškovi rezervisanja (Napomena 15)	69	341
UKUPNO	18.929	20.433

Troškovi zaposlenih uključuju 3.541 hiljadu KM (2015.: 3.775 hiljada KM) obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih javnim zavodima za penziono osiguranje Bosne i Hercegovine. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plate. Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je imala 361 zaposlenog radnika (2015.: 354 zaposlena radnika).

23. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2016.	2015.
Troškovi održavanja	2.587	2.340
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica	599	1.563
Ostali administrativni i operativni troškovi	3.607	3.921
UKUPNO	6.793	7.824

Ostali administrativni i operativni troškovi uključuju i troškove povezane sa rezervisanjima po osnovu sudskih sporova u iznosu od 150 hiljada KM (2015: Banka nije imala troškove po osnovu rezervisanja za sudske sporove).

24. RASPODJELA DOBITI

Raspodjela neto dobiti Banke vrši se saglasno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Odbredbama citiranog zakona definisani su kriteriji raspodjele čiste dobiti, po kojima Banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za budžet Bosne i Hercegovine, ukoliko zadovolji kriterij da iznos početnog kapitala i generalnih rezervi (zadržane dobiti) bude jednak ili veći od 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2016. godini iznosio je 6,24% (2015.: 6,75%). Saglasno odluci Upravnog vijeća, 60% neto dobiti za finansijsku 2016. godinu u iznosu od 8.437 hiljada KM (2015.: 18.827 hiljada KM) raspoređeno je državnom budžetu, a 40%, odnosno iznos od 5.625 hiljada KM usmjeren je u generalne rezerve (zadržanu dobit) Banke (2015.: 12.551 hiljada KM).

2016.

Prije raspodjele dobiti

Monetarna pasiva (gotov novac u opticaju i domaći depoziti)	(u hiljadama KM) 8.926.339
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	557.267
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,24%

24. RASPODJELA DOBITI (NASTAVAK)

Raspodjela dobiti

	(u hiljadama KM)
Neto dobit prije raspodjele	14.062
Raspodjela dobiti u državni budžet	8.437
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	5.625

Nakon raspodjele dobiti

	(u hiljadama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	562.892
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,31%

2015.

Prije raspodjele dobiti

	(u hiljadama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u opticaju i domaći depoziti)	8.064.599
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	544.716
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,75%

Raspodjela dobiti

	(u hiljadama KM)
Neto dobit prije raspodjele	31.378
Raspodjela dobiti u državni budžet	18.827
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	12.551

Nakon raspodjele dobiti

	(u hiljadama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	557.267
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,91%

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvještaja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Devizni depoziti sa rokom dospijeca do tri mjeseca ili kraće, od datuma sticanja	2.069.888	-
Devizni depoziti po viđenju	705.065	1.003.635
Strana valuta u gotovini	194.846	128.520
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	3.778
Žiro računi	640	252
UKUPNO	2.973.081	1.136.185

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim licima. Imajući u vidu da je Banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara BiH, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim licima. Pored toga, Banka smatra da ima direktni odnos povezane osobe sa članovima upravljačke strukture, bliskim članovima porodica članova upravljačke strukture i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem članova upravljačke strukture i bliskih članova njihovih porodica.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u slijedećim tabelama:

U hiljadama KM

2016.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	502.124	-	-
<i>Državne institucije</i>				
Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	22.839	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	23.288	-	-
UKUPNO	-	548.251	-	-

U hiljadama KM

2015.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	412.719	-	-
<i>Državne institucije</i>				
Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	8.508	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	18.972	-	-
UKUPNO	-	440.199	-	-

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Ukupne naknade ključnim članovima upravljačke strukture (članovi Uprave i Upravnog vijeća) u 2016. godini iznosile su 898 hiljada KM, od čega se 562 hiljade KM odnosilo na plate i ostale naknade, a 336 hiljada KM na poreze i doprinose (u 2015. godini ukupan iznos od 988 hiljada KM odnosio se na plate i ostale naknade u iznosu od 620 hiljada KM, a 368 hiljada KM na poreze i doprinose).

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Osnovni finansijski rizici kojima je Banka izložena su sljedeći:

- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik i
- Kreditni rizik.

Ova napomena daje informacije o izloženosti Banke prema svakom od gorenavedenih rizika kao i ciljeve, politike i procedure Banke za mjerenje i upravljanje rizicima.

S obzirom da je glavna svrha Banke održanje monetarne stabilnosti u Bosni i Hercegovini, okvir finansijskog rizika razlikuje se od okvira komercijalnih banaka. Većina finansijskog rizika koji se javlja u Banci povezan je s upravljanjem deviznim rezervama i operacijama na finansijskom tržištu.

Banka nastoji održati efikasan sistem kontrole i upravljanja rizicima kako bi identifikovala, djelovala, nadzirala i upravljala izloženostima riziku. Upravljanje rizikom i procjena obima prihvatljivog rizika je kontinuirani proces i konstitutivni element poslovne strategije Banke. Instrumentima poslovne politike i kontrolnim mehanizmima preko nivoa Upravnog vijeća Banke, Uprave, Revizorskog komiteta i Investicionog komiteta Banke osigurava se kompletnost u upravljanju rizicima. Držanje deviznih rezervi u konvertibilnoj valuti po režimu fiksnih kurseva, investiranje u depozite na kratki rok sa fiksnom kamatnom stopom u inostrane banke sa visokim kreditnim rejtingom i u kvalitetne vrijednosne papire su osnovni principi upravljanja rizikom likvidnosti, deviznim rizikom, kamatnim rizikom i kreditnim rizikom.

27.1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brznoj likvidaciji dijela aktive, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uslovi nepovoljni i također, kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena.

Likvidna aktiva se definiše kao ona aktiva čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcione troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obavezu garantovanja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost treba biti obezbijeđena ročnom usklađenošću deviznih rezervi Banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

Analiza ročnosti

Ročnost finansijskih obaveza Banke na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine prikazana je u tabelama u nastavku na osnovu preostalog ugovornog dospjeća od datuma izvještavanja.

Gotov novac u opticaju je raspoređen u period do tri mjeseca.

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. decembar 2016.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospijeća	Ukupno
Gotov novac u opticaju	4.066.804	-	-	-	-	4.066.804
Depoziti banaka	4.269.143	-	-	-	-	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	590.392	-	-	-	-	590.392
Ostale finansijske obaveze	4.606	8.437	-	-	-	13.043
UKUPNO FINANSIJSKE OBAVEZE	8.930.945	8.437	-	-	-	8.939.382

31. decembar 2015.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospijeća	Ukupno
Gotov novac u opticaju	3.499.468	-	-	-	-	3.499.468
Depoziti banaka	4.063.537	70	-	-	-	4.063.607
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	501.594	-	-	-	-	501.594
Ostale finansijske obaveze	3.431	18.827	-	-	-	22.258
UKUPNO FINANSIJSKE OBAVEZE	8.068.030	18.897	-	-	-	8.086.927

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja rizik da će promjene cijena na tržištu, kao što su kamatne stope, cijene kapitala i kurs stranih valuta uticati na prihode Banke ili na vrijednost ulaganja u finansijske instrumente. Cilj upravljanja tržišnim rizicima jeste kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, kako bi se optimizirao povrat.

27.2.1. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Ovo je rizik od promjene vrijednosti finansijskih instrumenata usljed promjena u deviznim kursovima. Izloženost deviznom riziku proizlazi iz aktivnosti vezanih za depozite i investicije.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Banka osigurava strogim poštivanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Smjernica Centralne banke o investiranju deviznih rezervi.

Navedenim aktima su tačno definisani limiti držanja aktive i pasive u svakoj stranoj valuti. Najveći dio novčane aktive drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama podložnim promjenama tržišnog kursa ne smije prelaziti 50% ukupnog iznosa kapitala i rezervi Banke.

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine.

31. decembar 2016.

U hiljadama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	194.768	21	57	-	194.846
Depoziti kod inostranih banaka	2.964.617	4.286	1.494	-	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	2.642	-	2.642
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	-	-	-	5.025.829
Monetarno zlato	-	205.102	-	-	205.102
Ulaganja koja se drže do dospjeća	1.132.328	-	-	-	1.132.328
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala finansijska aktiva	-	-	-	2.217	2.217
Ukupno finansijska aktiva	9.317.552	209.409	4.193	30.020	9.561.174
Gotov novac u opticaju	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	-	-	-	4.269.143	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	590.392	590.392
Ostale finansijske obaveze	483	3	39	12.518	13.043
Ukupno finansijske obaveze	483	3	39	8.938.857	8.939.382
NETO DEVIZNA POZICIJA	9.317.069	209.406	4.154	(8.908.837)	621.792

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. decembar 2015.

U hiljadama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	128.440	21	59		128.520
Depoziti kod inostranih banaka	1.001.986	1.606	43	-	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	3.778	-	3.778
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6.145.872	-	-	-	6.145.872
Monetarno zlato	-	182.315	-	-	182.315
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.142.191	-	-	-	1.142.191
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala finansijska aktiva	-	-	-	1.876	1.876
Ukupno finansijska aktiva	8.418.499	183.942	3.880	29.679	8.636.000
Gotov novac u opticaju	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Depoziti banaka	-	-	-	4.063.537	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	501.594	501.594
Ostale finansijske obaveze	506	3	1	21.748	22.258
Ukupno finansijske obaveze	506	3	1	8.086.347	8.086.857
NETO DEVIZNA POZICIJA	8.417.993	183.939	3.879	(8.056.668)	549.143

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.1.1. Devizni rizik - Analiza osjetljivosti

Banka nije izložena riziku promjene kursa EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je konvertibilna marka vezana za EUR po kursu 1 EUR : 1,95583 KM.

U analizu osjetljivosti su uključene monetarne stavke denominovane u stranoj valuti na datum izvještaja o finansijskom položaju, te je posmatrana promjena njihove vrijednosti na kraju izvještajnog perioda koja utiče na bilans uspjeha i kapital, uz pretpostavljene promjene kurseva. Sljedeća tabela prikazuje analizu osnovnih valutnih izloženosti Banke. Pozitivan iznos ukazuje na povećanje u bilansu uspjeha, odnosno povećanje kapitala ukoliko KM oslabi, odnosno ojača u odnosu na relevantnu valutu.

2016.	USD	SDR	Ostalo
u hiljadama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene kursa na dobit ili gubitak	129/(129)	53/(53)	30/(30)
2015.	USD	SDR	Ostalo
u hiljadama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene kursa na dobit ili gubitak	49/(49)	76/(76)	2/(2)
2016.	USD	SDR	Ostalo
u hiljadama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene kursa na kapital	6.153/(6.153)	0/(0)	0/(0)
2015.	USD	SDR	Ostalo
u hiljadama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene kursa na kapital	5.469/(5.469)	0/(0)	0/(0)

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**27.2. Tržišni rizik (nastavak)****27.2.2. Kamatni rizik**

Izloženost Banke tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrisana u investicijskom portfoliju. Poslovanje Banke je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obaveze dospjevaju ili se kamata mijenja u različitim periodima ili u različitim iznosima.

Banka je izložena kamatnom riziku prilikom investiranja deviznih rezervi. Banka upravlja investicijskim portfolijom sa ciljem minimiziranja kamatnog rizika. Investicije nose različite kamatne stope, zavisno od perioda investiranja, uz maksimalan rok investiranja od jedne godine za depozite i deset godina za vrijednosne papire.

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke kamatnom riziku na kraju godine.

31. decembar 2016.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	194.846	194.846
Depoziti kod inostranih banaka	2.776.632	195.444	-	-	(1.679)	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	-	-	-	-	2.642
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.097.594	2.888.424	-	-	39.811	5.025.829
Monetarno zlato	-	-	-	-	205.102	205.102
Ulaganja koja se drže do dospijeca	116.689	1.007.907	-	-	7.732	1.132.328
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala finansijska aktiva	37	111	195	61	1.813	2.217
Ukupno finansijska aktiva	4.993.594	4.091.886	195	61	475.438	9.561.174
Gotov novac u opticaju	-	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	2.039.880	-	-	-	2.229.263	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	-	590.392	590.392
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	13.043	13.043
Ukupno finansijske obaveze	2.039.880	-	-	-	6.899.502	8.939.382
KAMATNA NEUSKLADENOST	2.953.714	4.091.886	195	61	(6.424.064)	621.792

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

31. decembar 2015.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	128.520	128.520
Depoziti kod inostranih banaka	1.003.745	-	-	-	(110)	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	3.778	-	-	-	-	3.778
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.748.514	3.348.309	-	-	49.049	6.145.872
Monetarno zlato	-	-	-	-	182.315	182.315
Ulaganja koja se drže do dospjeća	120.759	1.013.693	-	-	7.739	1.142.191
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala finansijska aktiva	38	114	277	133	1.314	1.876
Ukupno finansijska aktiva	3.876.834	4.362.116	277	133	396.640	8.636.000
Gotov novac u opticaju	-	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Depoziti banaka	1.508.789	-	-	-	2.554.748	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	5	-	-	-	501.589	501.594
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	22.258	22.258
Ukupno finansijske obaveze	1.508.794	-	-	-	6.578.063	8.086.857
KAMATNA NEUSKLADENOST	2.368.040	4.362.116	277	133	(6.181.423)	549.143

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.2.1. Kamatni rizik - Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti urađena je na osnovu izloženosti kamatnim stopama za finansijsku imovinu i finansijske obaveze na datum izvještaja o finansijskom položaju i pretpostavljene promjene kamatnih stopa koja se dešava na početku finansijske godine i zadržava kroz izvještajni period.

Sljedeća tabela predstavlja analizu osjetljivosti izloženosti Banke promjenama kamatnih stopa osnovnih valuta baziranu na analizi osjetljivosti u rasponu od +10/-10 bp (2015.:+5/-5 bp) u zavisnosti od valute (koje predstavljaju ocjenu Banke o mogućim promjenama kamatnih stopa). Pozitivan iznos pokazuje povećanje u bilansu uspjeha, odnosno povećanje kapitala, usljed pretpostavljenog scenarija viših, odnosno nižih kamatnih stopa u odnosu na one važeće na datume izvještavanja.

2016. u hiljadama KM	KM +10/-10bp	EUR +10/-10bp	SDR +10/-10bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na dobit ili gubitak	(2.229)/2.229	(14.322)/14.418	3/(3)
2015. u hiljadama KM	KM +1/-1bp	EUR +5/-5bp	SDR +1/-1bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na dobit ili gubitak	(151)/151	(8.211)/8.238	0/(0)
2016. u hiljadama KM	KM +10/-10bp	EUR +10/-10bp	SDR +10/-10bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(658)/663	0/(0)
2015. u hiljadama KM	KM +1/-1bp	EUR +5/-5bp	SDR +1/-1bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(180)/181	0/(0)

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik nastanka finansijskog gubitka za Banku ukoliko ugovorna strana vezano za finansijski instrument ne ispuni svoje ugovorne obaveze i za Banku proizlazi iz ulaganja u depozite u drugim bankama i ulaganja u vrijednosne papire (devizne rezerve). Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se putem odabira ugovornih strana visokog kreditnog rejtinga, ograničenjem roka, kontrolisanjem obima i dinamike investiranja. Kreditni rejtinzi se kontinuirano prate na dnevnoj osnovi.

Za sredstva koja su evidentirana u vanbilansnoj evidenciji, Banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (vidjeti Napomenu 29).

27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika

Banka je izložena kreditnom riziku kroz stavke finansijskih izvještaja koje zadovoljavaju definiciju njene finansijske aktive.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije kolaterala ili drugog založnog sredstva

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku po tipovima finansijske aktive:

U hiljadama KM	Maksimalna izloženost	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Knjigovodstveni iznos		
Strana valuta u gotovini	194.846	128.520
Depoziti kod inostranih banaka	2.970.397	1.003.635
Specijalna prava vučenja u	2.642	3.778
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	6.145.872
Monetarno zlato	205.102	182.315
Ulaganja koja se drže do dospjeća	1.132.328	1.142.191
Ostala ulaganja	27.813	27.813
Ostala finansijska aktiva	2.217	1.876
UKUPNO	9.561.174	8.636.000

Banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika, budući da Banka investira svoja sredstva kod partnera sa najvišim kreditnim rejtingom.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka nema sredstava koja su dospjela, ili im je umanjena vrijednost.

Koncentracija kreditnog rizika

Ukupni depoziti Banke kod inostranih banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine iznose 2.970.397 hiljada KM (2015.: 1.003.635 hiljada KM). Najveći iznos tih sredstava investiran je u dvije inostrane banke sa pojedinačnom koncentracijom koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke (u 2015. godini nije bilo inostranih banaka kod kojih pojedinačna koncentracija prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke).

Pojedinačna koncentracija kreditnog rizika koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke:

Rejting	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
	u hiljadama KM	%	u hiljadama KM	%
AAA	918.072	30,91	-	-
AAA	859.501	28,94	-	-

Najveća individualna izloženost riziku na dan 31. decembra 2016. godine iznosila je 918.072 hiljade KM (2015.: 412.022 hiljade KM).

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**27.3. Kreditni rizik (nastavak)****27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)****Koncentracija prema kreditnom rejtingu**

Tabela u prilogu predstavlja analizu Bančine koncentracije kreditnog rizika za njenu finansijsku imovinu na dan 31. decembar 2016. godine (u hiljadama KM).

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inostranih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospjeća	Ostala ulaganja	Ostala finansijska aktiva	UKUPNO
AAA	-	2.363.620	-	718.879	-	41.467	-	-	3.123.966
AA+	-	-	-	667.506	-	343.369	-	-	1.010.875
AA	-	78.073	-	1.136.535	-	321.083	-	-	1.535.691
AA-	-	390.047	-	1.011.011	-	204.721	-	-	1.605.779
A+	-	-	-	6.063	-	-	-	-	6.063
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	134.477	-	-	-	-	-	-	134.477
II ¹	-	4.180	2.642	-	205.102	-	27.813	-	239.737
BBB+	-	-	-	900.412	-	-	-	-	900.412
BBB	-	-	-	585.423	-	221.688	-	-	807.111
Bez rejtinga	194.846	-	-	-	-	-	-	2.217	197.063
UKUPNO	194.846	2.970.397	2.642	5.025.829	205.102	1.132.328	27.813	2.217	9.561.174

Tabela u prilogu predstavlja analizu Bančine koncentracije kreditnog rizika za njenu finansijsku imovinu na dan 31. decembar 2015. godine (u hiljadama KM).

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inostranih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospjeća	Ostala ulaganja	Ostala finansijska aktiva	UKUPNO
AAA	-	783.544	-	1.190.738	-	224.439	-	-	2.198.721
AA+	-	-	-	341.098	-	162.938	-	-	504.036
AA	-	-	-	1.542.920	-	527.920	-	-	2.070.840
AA-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A+	-	-	-	6.131	-	-	-	-	6.131
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	208.750	-	-	-	-	-	-	208.750
II ²	-	1.531	3.778	-	182.315	-	27.813	-	215.437
BBB+	-	9.810	-	1.701.072	-	-	-	-	1.710.882
BBB	-	-	-	1.363.913	-	226.894	-	-	1.590.807
Bez rejtinga	128.520	-	-	-	-	-	-	1.876	130.396
UKUPNO	128.520	1.003.635	3.778	6.145.872	182.315	1.142.191	27.813	1.876	8.636.000

¹ International institutions

² International institutions

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.3. Kreditni rizik (nastavak)

27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Geografska koncentracija

Sljedeća tabela daje informaciju o geografskoj koncentraciji Bančine finansijske imovine na datum 31. decembra 2016. godine.

U hiljadama KM	EU zemlje	Zemlje nečlanice EU	Bosna i Hercegovina	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	194.846	194.846
Depoziti kod inostranih banaka	2.380.169	590.228	-	2.970.397
SDR kod MMF-a	-	2.642	-	2.642
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	-	-	5.025.829
Monetarno zlato	-	205.102	-	205.102
Ulaganja koja se drže do dospjeća	1.132.328	-	-	1.132.328
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ostala finansijska aktiva	-	-	2.217	2.217
31. decembar 2016	8.538.336	825.775	197.063	9.561.174
31. decembar 2015	8.290.177	215.427	130.396	8.636.000

28. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

28.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Dio finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Naredna tabela pruža informacije o tome kako se utvrđuje fer vrijednost takve finansijske imovine i finansijskih obaveza (s posebnim osvrtom na korištene tehnike vrednovanja i ulazne podatke).

Finansijska imovina / Finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ključni ulazni podaci
1) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidjeti Napomenu 6)	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.	Nivo 2	Usaglašene cijene – (ponderisani) prosjek kvota više učesnika koji predlažu kvote cjenovnom servisu.
	Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:	Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:		
	<ul style="list-style-type: none"> • Francuska – 1.136.535 hiljada KM • Belgija – 1.011.011 hiljada KM • Španija – 900,412 hiljada KM • Italija – 585.423 hiljade KM • Njemačka – 541.175 hiljada KM • Austrija – 438.424 hiljade KM • Finska – 229.082 hiljade KM • Holandija – 177.704 hiljade KM • Slovačka – 6.063 hiljade KM 	<ul style="list-style-type: none"> • Francuska – 953.567 hiljada KM • Belgija – 589.354 hiljade KM • Španija – 1.701.072 hiljade KM • Italija – 1.363.912 hiljada KM • Njemačka – 531.970 hiljada KM • Austrija – 341.098 hiljada KM • Finska – 232.366 hiljada KM • Holandija – 426.402 hiljade KM • Slovačka – 6.131 hiljada KM 		
2) Monetarno zlato (vidjeti Napomenu 7)	Plemeniti metali kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:	Plemeniti metali kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:	Nivo 1	Cijena koja kotira na aktivnom tržištu
	<ul style="list-style-type: none"> • Švicarska – 205.102 hiljade KM 	<ul style="list-style-type: none"> • Švicarska – 182.315 hiljada KM 		

28. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

28.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali za koje se zahtijeva objavljivanje fer vrijednosti).

S izuzetkom stavki opisanih u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza priznatih u finansijskim izvještajima približno odgovara njihovoj fer vrijednosti.

U hiljadama KM	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- Strana valuta u gotovini	194.846	194.846	128.520	128.520
- Depoziti kod inostranih banaka	2.970.397	2.963.885	1.003.635	1.001.637
- Sprecijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	2.642	3.778	3.778
<i>Ulaganja koja se drže do dospelja</i>				
- Ulaganja koja se drže do dospelja	1.132.328	1.185.052	1.142.191	1.157.370
<i>Finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
- Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	5.025.829	6.145.872	6.145.872
- Monetarno zlato	205.102	205.102	182.315	182.315
- Ostala ulaganja	27.813	27.813	27.813	27.813
- Ostala finansijska aktiva	2.217	2.217	1.876	1.876
Finansijske obaveze				
<i>Finansijske obaveze držane po amortizovanom trošku:</i>				
- Gotov novac u opticaju	4.066.804	4.066.804	3.499.468	3.499.468
- Depoziti banaka	4.269.143	4.261.731	4.063.537	4.056.286
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	590.392	589.367	501.594	500.699
- Ostale finansijske obaveze	13.043	13.043	22.258	22.258

U hiljadama KM	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2016.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- Depoziti kod inostranih banaka	-	2.963.885	-	2.963.885
- Ulaganja koja se drže do dospelja	-	1.185.052	-	1.185.052
	-	4.148.937	-	4.148.937
Finansijske obaveze				
<i>Finansijske obaveze držane po amortizovanom trošku:</i>				
- Depoziti banaka	-	4.261.731	-	4.261.731
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	589.367	-	589.367
	-	4.851.098	-	4.851.098

28. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)**28.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali za koje se zahtijeva objavljivanje fer vrijednosti) (nastavak).**

U hiljadama KM

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2015.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kreditni i potraživanja</i>				
- Depoziti kod inostranih banaka	-	1.001.637	-	1.001.637
- Ulaganja koja se drže do dospelosti	-	1.157.370	-	1.157.370
	-	2.159.007	-	2.159.007
Finansijske obaveze				
<i>Finansijske obaveze držane po amortizovanom trošku:</i>				
- Depoziti banaka	-	4.056.286	-	4.056.286
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	500.699	-	500.699
	-	4.556.985	-	4.556.985

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi strane valute u gotovini, specijalnih prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu, ostale finansijske aktive, gotovog novca u opticaju i ostalih finansijskih obaveza priznatih u finansijskim izvještajima odgovoraju njihovoj tržišnoj vrijednosti.

Na datume 31. decembra 2016. i 2015. godine vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju uključuju i dionice Banke za međunarodna poravnanja (BIS) u vrijednosti od 27.803 hiljade KM i dionice SWIFT-a u vrijednosti od 10 hiljada KM čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi i stoga se evidentiraju po trošku.

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđena je u skladu s opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja baziranih na analizi diskontovanog novčanog toka, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovorne strane. Banka koristi diskontnu stopu koja predstavlja ponderisani prosjek kamatnih stopa na depozite pravnih lica, za cijelo bankarsko tržište u BiH.

29. VANBILANSNE STAVKE

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada Bosne i Hercegovine i inostranih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Centralne banke Bosne i Hercegovine, oni nisu uključeni u izvještaj o finansijskom položaju Banke.

Također, vanbilansne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Banka djeluje kao agent.

29. VANBILANSNE STAVKE (NASTAVAK)

Vanbilansne stavke se sastoje od:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Vrijednosni papiri i sredstva trećih lica koja se drže kod inostranih banaka	356.294	308.646
Depoziti USAID-a	2.539	2.256
Depoziti nerezidenata	2.539	2.256
Depoziti Vijeća ministara BiH	20.941	18.661
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovu sukcesije</i>	39	35
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – servisiranje vanjskog duga BiH</i>	7.943	6.414
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – budžet institucija BiH</i>	874	6.422
<i>Ostali depoziti Vijeća ministara BiH</i>	12.085	5.790
Depoziti ostalih rezidenata	7.131	6.069
<i>Depoziti – penzije iz Njemačke</i>	375	-
<i>Depozitni računi banaka</i>	6.756	6.069
Depoziti rezidenata	28.072	24.730
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita	325.683	281.660
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	325.683	281.660
Obaveze za vrijednosne papire i sredstva trećih lica	356.294	308.646

Depoziti USAID-a

Na osnovu Ugovora o finansijskoj pomoći između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za finansiranje rekonstrukcije, otvoreni su posebni kamatonosni računi pri Bank of America. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (Cash i Custodian Account) koji glase na Banku i Agenciju za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine i asset managera. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Centralna banka Bosne i Hercegovine drži MMF-ove račune broj 1 i 2 i osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira BiH koji se izdaju za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obaveza. Banka drži SDR kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim rezervama. Banka djeluje kao fiskalni agent u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nije odgovorna za sredstva i obaveze vezane uz članstvo.

29. VANBILANSNE STAVKE (NASTAVAK)

Konsolidovana pozicija koja slijedi prikazuje sažetak pozicija Bosne i Hercegovine kod MMF-a:

**Konsolidovana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. decembra 2016. godine**

U hiljadama KM

Aktiva			
Kvota		661.501	
Držanje SDR		2.641	
Obračunata kamata na držanje SDR		1	
Ukupno aktiva		664.143	
Pasiva			
MMF-ov račun br. 1 (Napomena 16)			1.654
MMF-ov račun br. 2 (Napomena 16)			57
Vrijednosni papiri			1.687.755
Računi plativih troškova			2.157
Alokacija SDR			401.306
Obračunata kamata na alokaciju SDR			144
Ukupno pasiva			2.093.073
Neto članska pozicija kod MMF-a			
Obaveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute		1.428.930	
Neto članska pozicija		1.428.930	
		2.093.073	2.093.073
Ukupno konsolidovana pozicija – aktiva i pasiva		2.093.073	2.093.073
MMF-ov račun br. 1		(1.654)	(1.654)
MMF-ov račun br. 2		(57)	(57)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva		2.091.362	2.091.362

Držanje SDR, obračunata kamata na držanje SDR, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 odražavaju račune koji se drže u izvještaju o finansijskom položaju Banke.

Za potrebe Konsolidovane pozicije Bosne i Hercegovine u MMF-u, bruto pozicija BiH uvećana je za MMF-ove račune broj 1 i 2.

29. VANBILANSNE STAVKE (NASTAVAK)

**Konsolidovana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. decembra 2015. godine**

U hiljadama KM

Aktiva		
Kvota	420.964	
Držanje SDR	3.778	
Obračunata kamata na držaje SDR	-	
Ukupno aktiva	424.742	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1 (Napomena 16)		1.058
MMF-ov račun br. 2 (Napomena 16)		37
Vrijednosni papiri		1.456.417
Računi plativih troškova		1.843
Alokacija SDR		400.516
Obračunata kamata na alokaciju SDR		34
Ukupno pasiva		1.859.905
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obaveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.435.163	
Neto članska pozicija	1.435.163	
	1.859.905	1.859.905
Ukupno konsolidovana pozicija – aktiva i pasiva		
	1.859.905	1.859.905
MMF-ov račun br. 1	(1.058)	(1.058)
MMF-ov račun br. 2	(37)	(37)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.858.810	1.858.810

30. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštovanja tog pravila su sljedeći:

U hiljadama KM	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Strana aktiva	9.531.144	8.606.311
Pasiva prema nerezidentima	2.158	1.327
Neto devizne rezerve (strana aktiva minus pasiva prema nerezidentima)	9.528.986	8.604.984
Monetarna pasiva	8.926.339	8.064.599
Neto strana aktiva (neto devizne rezerve minus monetarna pasiva)	602.647	540.385

Monetarnu pasivu Banke po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine čine gotov novac u opticaju i domaći depoziti banaka i drugih rezidenata.

31. DOMAĆI PLATNI SISTEM I SISTEM ZA PORAVNANJA

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je odgovorna za uspostavljanje i održavanje domaćeg platnog sistema i sistema za poravnanje. Od januara 2001. godine, Banka je uspostavila dva sistema poravnanja u cilju obezbjeđenja efikasnog poravnanja domaćih međubankarskih platnih transakcija: sistem bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring („ŽK“).

Kreditni rizik

BPRV sistem omogućava učesnicima tj. Banci i licenciranim komercijalnim bankama da vrše pojedinačna i trenutna poravnanja platnih naloga odobravajući i zadužujući račun za poravnanje u domaćoj valuti otvoren kod Centralne banke. Kroz ŽK sistem Banka obezbjeđuje kliring usluge koje proističu po osnovu izvršavanja platnih naloga po principu multilateralnog kliringa.

Svaki učesnik platnih sistema je dužan da prije poravnanja platnih naloga ima obezbijedena sredstva na računu za poravnanje otvorenom kod Banke i mora zadovoljavati određene tehničke zahtjeve.

U skladu sa ulogom Banke kako je definisano Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka ne smije na bilo koji način kreditirati učesnike BPRV i ŽK sistema s ciljem obezbjeđivanja likvidnosti u sistemu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika unutar domaćeg platnog sistema i sistema za poravnanje, izdata su Operativna pravila za BPRV i ŽK sisteme koja određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcionisanje sistema.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da obezbijede sigurnosne mjere i karakteristike. Kompjuterski sistemi i mreže funkcionišu u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog pojedinog učesnika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanja plaćanja.

Banka je definisala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovnom funkcionisanju platnog sistema i sistema za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Banka je definisala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcionisanju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sistemu i sistemu za poravnanje.
- **Rezervna lokacija:** Banka je osim primarne lokacije za platne sisteme (BPRV, ŽK i SWIFT), na kojoj postoje redundantni sistemi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sistem na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sistem na lokaciji Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Rukovodstvo Banke smatra da sistem posjeduje dovoljan kapacitet za održavanje pouzdanog operativnog rada čije funkcionisanje nikada do sada nije bilo ugroženo od njegove implementacije.

32. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

U periodu između 31. decembra 2016. godine i datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.